

Pressmeddelande 3 december 2009

## Maktmissbruk Bonnier!

**Bonniers har lagt fram nya avtal för bokupphovsmännen. Innehållet i avtalen innebär att villkoren försämrats i alla avseenden. Bonniers vill tillförsäkra sig alla rättigheter i utbyte mot usla ersättningar. Budskapet är också klart: Skriv på eller se dig om efter ett nytt förlag!**

– Det här är maktmissbruk, säger Lennart Eng ordförande i Svenska Tecknare. Bonniers har en dominerande ställning på den svenska mediemarknaden. Nu utnyttjar de sin ställning för att tvinga in upphovsmännen i avtal som urholkar försörjningsmöjligheterna.

Enligt det nya avtalet vill Bonniers ha mellan 75-90 % av nettointäkterna för alla elektroniska rättigheter och 90 % vid print-on-demand som kanske inte kostar dem själva något alls. Bonniers vill ersätta garantiroyaltyn, som tidigare varit många upphovsmäns enda säkra inkomstkälla, med ett förskott – omgärdat med osäkra regler. De backar också helt ifrån sin egen skyldighet att aktivt marknadsföra ett utgivet verk.

– Många av våra medlemmar vägrar naturligtvis att acceptera Bonniers maktmissbruk, fortsätter Lennart Eng.

Svenska Tecknare som organiserar många av landets välkända bilderboksskapare uppmanar alla som får de skruvade avtalen att inte skriva på.

– Vi kommer att stödja de medlemmar som drabbas ekonomiskt av Bonniers maktmetoder.

Bonniers har själva invänt mot det här sättet att lansera avtal. Så här sa Jonas Bonnier, koncernchef på Bonnier, i Ekots lördagsintervju den 7 november när han tillfrågades om Googleavtalet som man tidigare sagt nej till: ”Och det sätt på vilket Google ville förhandla - alltså genom att skriva ett färdigt avtal och säga till oss att antingen så skriver ni på det eller så får ni inte vara med alls, det är liksom ett NileCity-sätt att förhandla på som vi inte tycker att vi ska ställa upp på.”

Tydligare kan det knappast uttryckas!

### **För mer information, kontakta:**

Lennart Eng, Ordförande Svenska Tecknare

Telefon: 073-544 55 34

E-mail: [lennart@svensktecknare.se](mailto:lennart@svensktecknare.se)

### **Svenska Tecknare:**

Svenska Tecknare är en yrkesorganisation för professionella illustratörer och grafiska formgivare.

[www.svensktecknare.se](http://www.svensktecknare.se)

## **Bonnier ändrar villkoren – till det sämre!**

### **Vad har hänt?**

Under senvåren lanserade Bonniers sina nya förlagsavtal. De gick de ut storstilat; ”De författare som inte anpassar sig till villkoren kan söka andra förlag” var beskedet. När vi på Svenska Tecknare tittade närmare på avtalen så visade sig att det finns en rad punkter i avtalen som är en direkt försämring i förhållande till tidigare. Visst lever vi i en föränderlig värld där nya grepp och tankemönster behövs, men det ska inte vara på upphovsmännens bekostnad. Nya avtal ska vara ett resultat av förhandling.

Det är inte acceptabelt att en part ensidigt bestämmer villkoren. Dessa avtal bygger enbart på vad som gynnar Bonniers egna affärer. Det är nu hög tid att upphovsmännen säger ifrån. Svenska Tecknares uppmaning är därför i nuläget att inte skriva på Bonniers nya förlagsavtal.

### **Vad är då problemet, varför ska man inte skriva på? Våra fem huvudinvändningar är:**

- Bonniers avtal är formulerat med en omfattande upplåtelse av upphovsmännens rättigheter. Breda rättighetsupplåtelser innebär att du inte kan disponera över ditt eget verk. Det blir istället förlaget som bestämmer all användning. Detta kan både leda till inlåsning av verket men också att det är förlagen som håvar in all ersättning vid framtida nyttjanden.

- För vanlig bokutgivning är royaltynivåerna ungefär som förut men beträffande andra former av nyttjanden så är ersättningsnivåerna både låga och till sin konstruktion märkliga. T ex är nettointäkt en allt vanligare underlag och vad är det? Och varför ska förlaget ha 90 % av intäkterna vid print on demand?
- Avtalet innehåller långa tidsfrister i krångliga bestämmelser som kan leda till inlåsning av rättigheter.
- Garantiarvodet avskaffas och ersätts av ett förskott. Det finns inga bestämmelser om hur detta förskott ska beräknas. En upphovsman kan nu också bli återbetalningsskyldig.
- Bonniers har tagit bort den aktivitetsplikt som alltid varit inskrivna i avtalen tidigare. Aktivitetsplikten innebär att förlagen ska sörja för verkets marknadsföring och försäljning. Det här är ett exempel på de förskjutningar till Bonniers egen fördel som avtalen innehåller tämligen genomgående.

3 december 2009/Svenska Tecknare